

Magyar Képzőművészeti Egyetem

2026

Augusztinyi Fruzsina

Érzelmes terek

Az immerzió mint komplex készségfejlesztési eszköz

A történetmesélés szerepe az élményalapú készségfejlesztő terek tervezésében

Témavezető:

Prof. Habil. É. Kiss Piroska DLA

Tézisek

- Az immerzív (bevonódást segítő) terápiás térben, a felhasználó részéről való élményszerű bekapcsolódás nagyobb sikerrel jön létre akkor, ha a tervező nem csak a tér funkcióját és használatát, az elvárásokat és a preferenciákat veszi figyelembe, hanem aktívan bekapcsolódik azon folyamatokba és feladatokba, amelyek a specifikus tereket igénylő emberekkel való közös munkáról szólnak. A tervező és a felhasználó közötti emocionális kapcsolat a tervezési paraméterek meghatározásakor kifejezetten fontos, különösképp, ha a felhasználók valamilyen szempontból kiszolgáltatott helyzetben vannak.
- A Snoezelen-terek – és egyéb multiszenzoros szobák – funkcionális kialakításába célszerű beemelni az analóg immerzív terek tervezésekor alkalmazott, bevonódást elősegítő kontextusteremtési módszereket. Ezzel a megközelítéssel mélyebb élményt és fokozott terápiás hatékonyságot biztosít a tér, de nem csupán csak a multiszenzoros élménnyel való gazdagítás által, hanem annak jelentésével és funkcionális működésével a térben. A felhasználók szélesebb képességspektrumához igazítva a teret, az komplexebb fejlesztési és terápiás lehetőségeket biztosíthat, továbbá lehetőséget nyújthat normatív és nem normatív állapotú emberek kapcsolódására is.
- A terápiás fejlesztőterekben a figyelemfelkeltés eszközeit átgondoltan, az adott képességű csoportra specifikusan célszerű alkalmazni. Emellett tervezőként

lehetőséget kell adnunk a figyelemfelkeltésre szolgáló eszközöktől és módszerektől való elkülönülésre is.

- A terápiás célzatú, komplex készségfejlesztésre szolgáló immerzív terek tervezése különbözik a belsőépítészeti, a színházi díszlettervezési, illetve a performatív terek tervezésétől. A gyógyászati szempontok és a specifikus tereket igénylő csoport megismerésének elsődlegessége miatt immerzív tértervezési feladatnak sem tekinthető, de az egyes ágazatok tervezési folyamataiból összeépíthető egy, az immerzív, gyógyászati térre jellemző tervezési folyamatstruktúra.
- A Snoezelen terápiás szobáknak nem céljuk a felhasználó kontextusba helyezése. Terápiás jellegüknél fogva elsősorban fizikai, érzéki megtapasztalásokat tesznek lehetővé (bazális stimuláció). Az analóg immerzív terek sajátos tulajdonságait felhasználva a terápiás tér átélhetőségét mélyíthetjük, így növelhető az élmény értékű tapasztalatszerzés mértéke, a motiváció, és a fókusz fenntartása még abban az esetben is, ha nincs teljes rálátása a terápián résztvevő személynek a saját testi-tudati állapotára.